

حساسیت دارویی

ویژه: بیماران

تاریخ آخرین بازنگری: ۱۴۰۴/۰۸/۰۱

تاریخ بازنگری بعدی: ۱۴۰۷/۰۸/۰۱

کد پمفلت: PA-۱۷-۱۰۰۹

شماره بازنگری: ۰۰

جهت دسترسی به اطلاعات آموزشی، بارکد زیر را اسکن نمایید.

معاونت آموزش و سلامت

تهیه کننده: بخش پوست - واحد آموزش سلامت

در صورت سابقه آلرژی خفیف، داروهای آنتی هیستامین تجویزی را همیشه در دسترس داشته باشید.

جمع بندی:

حساسیت دارویی یک واکنش ایمنی بدن به دارو است که می تواند از خفیف تا بسیار شدید متغیر باشد. با آگاهی، احتیاط و اطلاع رسانی به پزشکان، می توان از بسیاری از واکنش های خطرناک جلوگیری کرد.

منابع:

Dermatology, 5th Edition 2024

کتاب درماتولوژی بولونیا ۲۰۲۴ ویرایش پنجم

<https://www.wolterskluwer.com>

[/en/solutions/uptodate](https://www.wolterskluwer.com/en/solutions/uptodate)

در صورت سؤال یا مشکل در زمینه بیماری خود می توانید بصورت **رایگان** همه روزه از ساعت ۸ الی ۱۲ بجز تعطیلات به کلینیک آموزش سلامت مراجعه یا تماس حاصل فرمائید.

آدرس: مشهد - چهارراه ابن سینا - میدان امام رضا (ع)

تلفن: ۰۵۱۳۸۵۸۳۸۵۰

وبسایت: emamreza.mums.ac.ir

کورتیکواستروئیدها:

برای کنترل التهاب شدید به صورت خوراکی یا تزریقی تجویز می شوند.

گشادکننده های برونش:

در صورت وجود خس خس یا تنگی نفس، پزشک ممکن است داروهای بازکننده مجاری تنفسی تجویز کند.

□ در موارد شدید (مثل آنافیلاکسی) تزریق فوری اپی نفرین (آدرنالین) ضروری است و بیمار باید فوراً به اورژانس منتقل شود.

نکات مهم خودمراقبتی:

همیشه به پزشک یا پرستار خود اطلاع دهید که به چه دارویی حساسیت دارید.

این موضوع را در پرونده پزشکی و کارت سلامت خود ذکر کنید.

در هنگام مراجعه به مراکز درمانی، لیست داروهای که به آنها حساسیت دارید همراه داشته باشید.

اگر سابقه واکنش شدید (مثل آنافیلاکسی) دارید، دستبند هشدار پزشکی استفاده کنید.

از مصرف خودسرانه دارو یا داروهای گیاهی ناشناخته پرهیز کنید.

در صورت مشاهده علائمی مانند تنگی نفس، تورم شدید، یا احساس بیهوشی، سریعاً به اورژانس مراجعه کنید.

با آرزوی سلامتی برای شما

این مطالب به منظور آشنایی با حساسیت دارویی و مراقبت‌های لازم در مورد آن تهیه شده است. امید است با مطالعه مطالب قادر باشید دوره درمان خود را به خوبی مدیریت نمایید.

حساسیت دارویی چیست؟

حساسیت یا آلرژی دارویی، واکنش غیرطبیعی سیستم ایمنی بدن نسبت به یک دارو است.

بدن در این حالت، دارو را به اشتباه به عنوان عامل خطرناک (مثل ویروس یا باکتری) شناسایی می‌کند و نسبت به آن واکنش نشان می‌دهد.

هر دارویی - چه شیمیایی و چه گیاهی - می‌تواند ایجاد حساسیت کند،

اما این مشکل در بعضی داروها شایع‌تر است.

حساسیت دارویی با مسمومیت دارویی (ناشی از مصرف زیاد دارو) متفاوت است.

علت بروز حساسیت دارویی چیست؟

وقتی سیستم ایمنی بدن اشتباه کند و دارو را ماده‌ای مضر بداند، در برابر آن آنتی‌بادی تولید می‌کند.

در دفعات بعدی مصرف همان دارو، این آنتی‌بادی‌ها آن را شناسایی کرده و باعث آزاد شدن مواد شیمیایی (مثل هیستامین) می‌شوند.

این فرآیند سبب بروز علائم آلرژیک مانند کهیر، خارش یا تورم می‌شود.

گاهی ممکن است حساسیت بعد از اولین تماس با دارو ظاهر شود و گاهی پس از مصرف مکرر دارو بروز کند.

علائم حساسیت دارویی کدام‌اند؟

علائم معمولاً ظرف یک ساعت پس از مصرف دارو ایجاد می‌شوند، اما ممکن است چند ساعت تا چند روز بعد هم ظاهر شوند.

شایع‌ترین علائم شامل:

کهیر و خارش پوست

بثورات یا ضایعات پوستی

تورم لب، زبان یا صورت

تنگی نفس، خس‌خس سینه یا سرفه

آبریزش بینی و خارش چشم

تب

در موارد شدید، ممکن است واکنشی به نام آنافیلاکسی رخ دهد که می‌تواند خطرناک و تهدیدکننده زندگی باشد و نیاز به درمان فوری دارد.

چه داروهایی بیشتر باعث حساسیت می‌شوند؟

هر دارویی ممکن است باعث آلرژی شود، اما موارد زیر شایع‌ترند:

آنتی‌بیوتیک‌ها مانند پنی‌سیلین

مسکن‌ها و ضدالتهاب‌ها مثل آسپرین، ایبوپروفن، ناپروکسن سدیم

داروهای شیمی درمانی برای درمان سرطان

داروهای بیماری‌های خودایمنی مانند آرتريت روماتوئید

عوامل خطر حساسیت دارویی چیست؟

احتمال بروز حساسیت در شرایط زیر بیشتر است:

داشتن سابقه آلرژی دیگر (مانند آلرژی غذایی یا فصلی)

سابقه خانوادگی یا شخصی حساسیت به داروها

مصرف دوزهای بالا یا طولانی مدت از یک دارو

ابتلا به بیماری‌هایی مانند عفونت HIV یا اختلالات ایمنی

حساسیت دارویی چگونه درمان می‌شود؟

آنتی‌هیستامین‌ها:

مانند دیفن‌هیدرامین، با مسدود کردن مواد شیمیایی آلرژیک (هیستامین)، باعث کاهش خارش و کهیر می‌شوند.